

El llenguatge

Defectes de pronunciació

En podríem comentar molts, de defectes de pronunciació, però potser val la pena de centrar aquest comentari en alguns que són més que freqüents en l'ús públic de la nostra llengua, especialment en les emissions radiofòniques, i en què fins i tot no deixen d'incórrer alguns dels qui, en aquest mitjà de comunicació, més es distingeixen per una pronúncia i, d'una manera més general, una elocució polides i acurades.

Un d'aquests defectes és el que consisteix en la pronunciació de mots com *exècit*, *exercici*, *exemple* o *executiu* (un mot actualment molt usat, com a adjectiu i en la seva recent substantivació), etc., amb el so consonàntic que representem per *g* o bé per *j* segons la vocal següent, és a dir, el so inicial de mots com *general* o *jardí*. Caldria evitar, per tant, de pronunciar «*egèrcit*» o «*egecutiu*» o, si es vol, «*ejèrcit*» o «*ejecutiu*», que és segurament com ho escriurien alguns dels qui ho diuen així. En mots com els que hem indicat, la lletra *x* representa un so doble, equivalent al del conjunt *gz*: és a dir, que *exemple* i *executiu* s'han de pronunciar com si fossin escrites «*egzemple*» i «*egzecutiu*». Dit encara altrament: en aquests mots, la lletra *x* té el mateix valor de pronunciació que té en mots com *examen*, *exacte* o *exigu*.

L'altre defecte habitual que voldríem assenyalar és el de la sonorització indeguda de la *s* en mots com *dissortadament*, *comissió*, *emissió*, *emissora*, *impressió*, *abadessa* (en Sant Joan de les Abadesses), que tan sovint sentim pronunciat «*disortadament*», «*comisió*», «*emisió*». Tal com indica la grafia, amb el grup *ss*, tots aquests mots s'han de pronunciar com *massa*, *missao*, *mossa*, amb el mateix so de *s* que també representem per *c* o *ç*: *recant*, *peça*. És cert que la sonorització de la *s* en mots com els que comentem és molt habitual en el llenguatge col·loquial, però en el llenguatge culte, que ha d'aspirar a alguna cosa més que a exercir una funció informativa —cal que sigui també un model exemplar per a una massa d'oients que ho necessita—, els defectes d'aquesta mena hi haurien d'ésser evitats amb el màxim de rigor. Quan alguns d'aquests mots s'acumulen en una mateixa frase —*Disortadament, la comissió executiva...*— ens adonem especialment de com aquesta pronúncia descuidada desfigura l'idioma i constitueix un lamentable exemple de nocives conseqüències.

Albert Jané